N°. 148. **1844.**

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Zondag 15 December.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelezen Requiest van *Andries Ballintijn*, houdende verzoek om toestemming tot het overbrengen zijner *Broodbakkerij* in de huizinge op de Ginnekenstraat, wijk A, N°. 82;

Gelet op het Koninklijk besluit van den 31 Januarij 1824, (*Staatsblad n°.* 19), aangaande de vergunning tot het oprigten van sommige fabrijken en trafijken, ten gevolge van beleide informatien de commodo et incommodo.

Brengen bij deze het door *Andries Ballintijn* gedane verzoek ter kennisse der ingezetenen, inzonderheid van de bewoners der huizen, staande naast de op te rigtene *Broodbakkerij*, om ingeval iemand zou vermeenen zich daartegen te moeten verzetten, alsdan zijne reden van bezwaar binnen *veertien dagen* na dato, aan Burgemeester en Wethouders *schriftelijk* in te leveren.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 12. December 1844.

De ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 11den December.

De leening van 200 millioen fr., is aan de hoogstinschrijvende kompagnieschap, zijnde die van de heeren Gebroeders *Rothschild* [illegible] tegen [illegible] andere mededingende kompagnieschap, van de heeren *Hottinguer*, *Durand*, *Baring en Comp.*, hadden tegen 83 fr. 95 cent. ingeschreven. Het door den minister van finantien bepaald minimum voor de toewijzing was, zegt men, 83 fr. De uitgifte der leening tegen zulk een hoogen koers heeft op de beurs een' gunstigen indruk gemaakt. Al de fondsen zijn er door gerezen.

In het half officieel blad *le Messager* leest men te dezer gelegenheid: »De uitslag der leening is een nieuw bewijs van het vertrouwen dat 's konings gouvernement inboezemt. Dit bewijs blijkt naar ons gevoelen niet alleen uit den koers, tegen welken de toewijzing is gedaan, maar ook uit het aanbod der andere kompagnieschap, welke eveneens bestaat uit eervolle personen, wier ondervinding en doorzigt wel bekend zijn. Dit is zeker een dubbel bewijs van het algemeen vertrouwen en van het toenemend openbaar crediet. De toewijzing der leening op zoodanigen voet is eene belangrijke gebeurtenis in de administratie van den heer *Laplagne*, (den minister van finantien), welke bij het land, dat sedert lang zijne groote ondervinding en voorzigtige bekwaamheid erkent, in gedachtenis zal blijven."

— De Prins *van Joinville*, de hertog en hertogin *van Aumale* zijn in den avond van den 9den te Lyon moeten aankomen, alwaar zij twee dagen zouden verblijven; aanstaanden Vrijdag worden de drie vorstelijke personen te Parijs verwacht.

— Volgens eene Parijssche correspondentie zou de heer *Guizot* onlangs nieuwe pogingen bij het Londensche kabinet hebben gedaan, om eenige wijziging in de traktaten betrekkelijk het regt van onderzoek te bekomen; en dat wel met de bedoeling om eene zinsnede des betrekkelijk in de openings-aanspraak der kamers te kunnen brengen. In Engeland was men echter daartoe niet genegen geweest.

— Men zegt, dat de heer *F. Barrat* met eene zending naar de Plata-rivier zal belast worden, om van het gouvernement van Buenos-Ayres vergoeding te vorderen voor het geweld, den franschen onderdanen aldaar aangedaan.

— Men zegt, dat de onderhandelingen, die met Pruissen over een handelstraktaat tusschen Frankrijk en de Tolvereeniging geopend waren, geheel afgebroken zijn.

— Reeds een honderd en vijftigtal gedeputeerden bevindt zich in de hoofdstad, en dagelijks komen er meer bij. Men zegt dat de heer *Garnier Pages* den minister van finantien, terstond nadat de kamer geconstitueerd is, over de jongste leening wil onderhouden.

— In brieven uit Napels wordt als stellig verzekerd, dat het huwelijk was vastgesteld tusschen den hertog *van Montpensier* en de infante *Maria Louise*, zuster van koningin *Isabella* van Spanje. Hier gelooft men minder aan dit huwelijk, uit hoofde van de zwakke gezondheid der genoemde koningin, en dat hare zuster bij haar overlijden, den troon zou moeten beklimmen; terwijl men genoeg weet, dat Engeland niet dulden zou, dat een fransche Prins op den Spaanschen troon kwam.

— Volgens de jongste statistieke berekening zijn er in Frankrijk acht millioenen behoeftigen, en drie en een half millioen bedelaars; zijnde bijna een vijfde en een tiende gedeelte der bevolking.

— Te Lyon heeft den 8sten dezer een groot ongeluk de geheele stad in ontsteltenis gebragt. Men wilde eene nieuwe brug over de Rhone beproeven en belaadde ze tot dat einde met zand, doch eensklaps terwijl een dertigtal werklieden nog met dien arbeid bezig was, stortte de brug in. Verscheidene werklieden verdronken in de rivier, terwijl anderen zwaar gekwetst werden.

— De Prins *van Polignac* heeft dezer dagen een geschrift over de Julij-revolutie uitgegeven, hetwelk eenige belangrijke bijzonderheden betrekkelijk die gewigtige gebeurtenis behelst.

— Eene [illegible] Madrid van den 4den heeft gisteren de tijding hier aangebragt, dat de cortes te Madrid dien dag de wet tot hervorming der constitutie in zijn geheel met 124 tegen 16 stemmen aangenomen hebbn.

— Latere berigten heden van den 5den uit Madrid ontvangen, melden dat de minister van finantien in de zitting van dien dag drie ontwerpen had aangeboden, en wel 1. nopens de dotatie van de eerdienst en geestelijkheid; 2. eene over de betaling van pensioenen aan geestelijke zusters en 3. betrekkelijk de approbatie van de conversie van schuldbrieven voortvloeijende uit contracten.

— Bij eene koninklijke ordonnantie is de marechal don *Ramon Castaneda*, als deelgenoot van *Zurbano's* zamenspanning, van zijne titels en waardigheden beroofd. Laatstgenoemden wilde men dat naar de zijde van Portugal zou wijken; volgens anderen hield hij zich te Madrid schuil. Voorts wilde men verzekeren, dat *Espartero* zich in de wateren van Gibraltar bevond.

— Ter beurze van heden (10 *December*) waren genoteerd: 5 pCt. 121,50; 3 pCt. 85,45; Nap. r. 98,50; Spanje 32¹/₂; 3 pCt. 36¹/₂; Rom. L. 104¹/₂.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 10den December.

In Polen hebben in den laatsten tijd weder talrijke arrestatiën plaats gegrepen, en zijn de troepen, welke aldaar garnizoen hielden, onlangs grootendeels door andere vervangen, naar men meende om te verhinderen dat eene te langdurige gemeenzaamheid tusschen de militairen en burgers van eene voor den Staat nadeelige uitwerking worden mogt.

— De door velen gekoesterde vrees, dat het in het kanton Luzern ter zake van het besluit des grooten raads omtrent de beroeping der Jezuiten tot onlusten zou komen, heeft zich bevestigd. Uit Bern wordt van den 6den dezer geschreven: »In het kanton Luzern beginnen de zaken eene zeer ernstige wending te nemen. De regering, de woelingen van hare tegenstanders willende voorkomen, die in de kleine stad Willisau hunnen hoofdzetel hebben, heeft den 4den eene compagnie militie derwaarts gezonden om eenige personen in hechtenis te nemen, en uit het kasteel het geschut en de ammunitie weg te voeren,

die zich daar bevonden. Maar naauwelijks was deze magt te Willisau binnengerukt, of de geheele bevolking geraakte in opstand. De kommandant der troepen gaf bevel om te vuren, doch deze weigerden te gehoorzamen, en de officier zag zich genoodzaakt om terug te trekken. De opstandelingen legden evenwel de wapenen niet neder, maar maakten zich nog des nachts gereed om naar Luzern te trekken, en de regering omver te werpen. Hier te Bern is de staatsraad op het eerste berigt van deze voorvallen bijeengekomen en heeft terstond bevel gegeven om drie bataillons infanterie, 3 compagnien scherpschutters, benevens eenige ruiterij en geschut naar de grenzen van Luzern te doen oprukken. Volgens de heden uit Luzern ontvangen berigten was het in die hoofdstad nog niet tot eene uitbarsting gekomen; maar er heerschte groote verbittering tusschen de partijen. De regeringsraad was onafgebroken vergaderd, en scheen hoewel zeer onthutst over den opstand te Willisau, voor zijne verdediging bijzonder te rekenen op het volkrijke district van Busswyl, welks bewoners grootendeels tot de warme voorstanders der tegenwoordige regering behooren."

Een door de *Karlsruher Zeitung* medegedeeld berigt uit Luzern, volgens hetwelk in die stad reeds in den nacht van den 4den op den 5den een opstand uitgebarsten en eene nieuwe regering ingesteld zou wezen, schijnt, volgens het bovenstaande, voorbarig te zijn.

Uit Zwitserland wordt onder dagteekening van 7 December nader aan den *Schwabischen Merkur* gemeld:

» De regering van Bern heeft zich genoopt gevonden om met den meesten spoed troepen naar de grenzen van het kanton Luzern te doen oprukken. Als reden van dien maatregel worden de [hierboven reeds vermelde] onlusten te Willisau opgegeven; de eigenlijke reden zou echter volgens sommigen te zoeken zijn in het voornemen van Bern, om de toelating der Jezuiten in Luzern te beletten. Ingeval Luzern in deze omstandigheden de hulp der kleine katholijke kantons mogt inroepen, dan schijnt Bern volgens geloofwaardige berigten besloten te hebben, van al zijne militaire krachten gebruik te maken en zich met geweld van wapenen in de zaken van Luzern te mengen. In verscheiden andere kantons worden vrijkorpsen opgerigt om de liberalen in Luzern te ondersteunen, en naar wij vernemen hebben reeds gisteren een aantal scherpschutters uit Bazel-Landschap den marsch naar Luzern aanvaard.

» Ook in Wallis vreest men voor de uitbarsting van nieuwe onlusten."

NEDERLANDEN.

BREDA, den 14den December.

Men verneemt, dat door het Departement Breda, der *Maatschappij tot Nut van 't Algemeen*, eene Commissie is benoemd, tot het doen van voorschotten aan gepensionneerden of gagageerden, van de land- en zeemagt in de Koloniën, wier pensioenen of gagementen de som van ƒ 200 's jaars niet te boven gaan; en dat deze Commissie hare zittingen zal houden in eene der localen van het Stadhuis, op den 3den ten zij deze dag op *Zondag* invalt, in dat geval op den 4den van iedere maand, des voormiddag van 10 tot 11 ure.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Woensdag heeft de Centrale Afdeeling haar algemeen verslag uitgebragt over het ontwerp van wet nopens het algemeen burgerlijk pensioenfonds. — Werd besloten de beraadslagingen over dat ontwerp te houden op donderdag, na afloop van die over de voordragt van wet omtrent den accijns op het geslagt.

In de zitting der kamer van donderdag is ingekomen eene missive van Z. Exc. den Minister van Finantien, van den 11den gedagteekend, inhoudende, dat Z. Exc. door Z. M. is gemagtigd, om het ontwerp wegens de verhooging der begrooting over 1844 en 1845, tot eene verhoogde bijdrage voor het Burgerlijk Pensioenfonds, zoodanig te veranderen, als aan het slot der memorie van beantwoording is opgegeven, en de bedoelde verhooging alzoo slechts over 1844 te doen loopen.

Daarna zijn de beraadslagingen gevoerd over de voordragt, tot *verbetering van den accijns op het geslagt.*

De heeren *van Dam*, *van Heloma*, *Thorbecke*, *van Rechteren*, *van Rosenthal*, *van Goltstein*, *Luyben* en *Modderman* hebben voor dit ontwerp gesproken. Aan de hoofdbedenkingen tegen de vorige voordragt gemaakt, is thans voldaan. De visitatie kan geschieden door eene als bij de Grondwet als bevoegd erkende magt.

De heer *van Nagell* verklaart zich nog tegen het ontwerp; hij verlangt eene algeheele herziening van het accijnsstelsel, en beschouwt het tegenwoordige als nadeelig voor de nijverheid.

Z. Exc. de Minister van Finantien heeft de voordragt verdedigd; aan de hoofdverlangens der Kamer in deze is voldaan. Z. Exc. is er steeds op uit, tot bevestiging van den grondwettigen regel, dat alle ingezetenen gelijkmatig in de lasten opbrengen. Het gebeurde in Overijssel, wegens het verwonden van een meisje door een ambtenaar, waarover in den loop der beraadslagingen gesproken was, is aan het oordeel van den regter onderworpen. Noch ten voordeele noch ten nadeele mogt Z. Exc. zich dus uitlaten.

Bij hoofdelijke omvrage, is het ontwerp *aangenomen* met eene meerderheid van 39 stemmen tegen eene (van den heer *van Nagell*). Hetzelve zal alzoo aan de Eerste Kamer worden verzonden.

Vervolgens wordt beraadslaagd over de voordragt, wegens de verhooging der bijdrage van het *Burgerlijk Pensioenfonds voor* 1844.

Onderscheidene leden voeren deswege het woord, vragen inlichtingen nopens het bedrag van sommige pensioenen en wenschen vooral de toezegging te hebben, dat de zaak der pensioenen bij de wet zal worden geregeld.

Z. Exc. de Minister drukte, bij de verdediging van deze voordragt, de overtuiging uit, dat er geene hoogere pensioenen verleend worden, dan naar den maatstaf der reglementen; dat, ten overvloede, zulks zal worden onderzocht; dat de Regering voornemens is, de zaak der pensioenen in den loop van deze zitting bij de wet te regelen; dat door de tegenwoordige voordragt daarop niet zal worden gepraejudicieerd, enz. Deze voordragt is mede met 39 stemmen tegen eene (van den heer *Duymaer van Twist*) aangenomen.

Hierna is de vergadering voor onbepaalden tijd uiteengegaan. De zitting zou voor twee maanden geschorst zijn.

— Reeds in ons vorig nommer hebben wij mededeeling gedaan van het voorstel door eenige leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal in de zitting van Dingsdag gedaan tot het verklaren bij de wet der noodzakelijkheid tot wijziging van de grondwet. Bij de ontwikkeling van dit voorstel heeft voornamelijk de heer *Thorbecke* het woord gevoerd. Hij verklaarde dat zijne medeleden, zoo wel als hij, het als een pligt beschouwen, dit voorstel te doen. De groote meerderheid van de vergadering toch heeft bij meer dan eene gelegenheid haar verlangen tot wijziging der Grondwet kenbaar gemaakt. Ook buiten de Kamer heeft zich de wensch daartoe al meer en meer geopenbaard. Inzonderheid bij gelegenheid der discussiën over het ontwerp van adres, in antwoord op de troonrede, is het gebleken, dat de overgroote meerderheid der Kamer dat gevoelen deelde. Men heeft getracht, dien wensch aan den Troon bij dat adres bloot te leggen; doch de Eerste Kamer heeft, bij herhaling, zwarigheid gemaakt, mede te werken tot het overbrengen van dien wensch aan de Kroon, indien niet vooraf de noodzakelijkheid der veranderingen, die men op het oog had, bij eene wet ware uitgedrukt en de daar te stellen veranderingen niet juist waren aangeduid. Dit een en ander maakte het voor de voorstellers tot pligt, de handen in een te slaan en de hervorming te beproeven, die hier dringend noodzakelijk geoordeeld wordt. Zij vonden zich daartoe te meer gedrongen, als zij bedachten, dat de Kroon in de meening kon verkeeren, dat de Kamer het omtrent de herziening niet eens was, en zij welligt niet ongeneigd zou zijn, hare toetreding tot een voorstel te verleenen, dat de volledige uitdrukking wezen zou van de wenschen der Volksvertegenwoordiging. In allen gevalle, welke ook de uitslag moge zijn der poging, door de voorstellers in het werk gesteld wordende, zij zullen steeds de overtuiging hebben, hunnen pligt vervuld en het hunne gedaan te hebben tot bereiking van het groote doel, dat de meerderheid der Kamer zoo dikwerf verklaard heeft te wenschen. Het baat niet, steeds van herziening te gewagen en niets te doen tot herstel en tot verkrijging van het algemeen gewenschte. Het zou toch eene dwaasheid zijn, van de Kroon een voorstel tot herziening te verlangen, wanneer er geene eenheid bij de Kamer bestond omtrent hetgene men daardoor wenschte te verkrijgen. De herziening uit te stellen tot dat het gebleken zou zijn, dat er bij de Kamer genoegzame eenstemmigheid over sommige punten zou bestaan, ware almede eene dwaling, want de voorstellers vragen het, welke meerdere kans er dan over vijf of tien jaren zou bestaan, dat men alsdan meer eenstemmig zou handelen, terwijl op die wijze en in de verwachting van meerdere eenstemmigheid de herziening steeds zou uitgesteld blijven.

De heer *Thorbecke* merkte al verder op, dat regeringloosheid van inzigten bij velen bestaat, doch dat eenstemmigheid eerst bij grondig onderzoek en overweging tot stand gebragt zal kunnen worden. Buiten al deze redenen bestond nog een gewigtige grond, die de voorstellers genoopt heeft, het voorstel aan de Vergadering te onderwerpen. De Wetgevende Magt is door de Kroon geroepen tot het tot stand brengen der wetten nopens het stem- en kiesregt, en dit wel ter voldoening aan art. 6 der

Grondwet. Dat onderwerp is geene zaak van gewonen aard; het zijn geene wetten voor één à twee jaren vast te stellen. Maar worden die wetten tot stand gebragt, dan zal er het gevolg wel van moeten zijn, dat de Grondwet voor langen tijd onveranderd worde gelaten. Wanneer men nu niet van het regt gebruik maakt om een voorstel tot verandering der art. van de Grondwet, nopens het stem- en kiesregt, te doen, dan kan men ook niet weigeren, de voorstellen, van Regerings wege tot uitvoering van de bestaande Grondwet gedaan, in overweging te nemen en tot hunne tot stand brenging mede te werken. Het hoofddoel van het voorstel is derhalve, dat de Kamer haar stellig gevoelen, nopens den aard van de te bewerkstelligen herziening, aan den dag legge. Het is dan ook tot bereiking van dat oogmerk, dat de voorstellers aan de Kamer aanbieden wat de meerderheid hunner als nuttig, als heilzaam, als noodzakelijk aanmerkt. Slechts nopens enkele punten van ondergeschikt belang, kan nog eenig verschil van meening tusschen hen bestaan. Ieder der voorstellers behoudt de vrijheid en het regt om te beproeven, zijne meening over zulke punten door de meerderheid der Kamer te doen deelen. Hij gelooft met een en ander den aard, de strekking en het doel van het voorstel te hebben ontvouwd, de ontwikkeling van het eigenlijke voorstel zal in eene memorie tot toelichting geschieden, welke zoo spoedig mogelijk aan de leden der Kamer zal worden medegedeeld. De voorstellers eindigen met de hoop te kennen te geven, dat het voorstel, hetwelk zij der Kamer aanbieden, moge worden het voorstel van de Vergadering.

— Behalve het reeds medegedeelde, zou ook tot het plan der voorstellers, de heeren *Thorbecke c. s.*, behooren, de provincien, zoo als die nu bestaan, te behouden, maar het getal der geregtshoven te verminderen.

Voorts willen sommigen weten dat de voorstellers, van eenige leden, welke men overigens als hunne politieke vrienden in de Kamer kan aanmerken, een weigerend antwoord bekomen hebben, op het aanzoek om het voorstel mede te onderteekenen, en dat deze als reden voor hunne weigering zouden opgegeven hebben dat het voorstel hun *ontijdig* voorkwam.

— De Minister van Finantiën heeft ter kennis van het publiek gebragt dat, ter uitvoering van het bepaalde bij art. 5 en 6 van het koninklijk besluit van 1 Junij 1830, en bij de wet van 23 November 1845 (*Staatsblad* n°. 59), bij aankoop ter beurs zijn verkregen en daarna vernietigd driehonderd drie en dertig stuks schuld-erkentenissen, rentende 3½ ten honderd, elk groot ƒ 1000, en alzoo gezamentlijk een nominaal kapitaal van ƒ 333,000 uitmakende.

— De *Staats-Courant* behelst een besluit van den 21sten November ll., waarbij de stad Heusden wordt aangewezen als losplaats voor steenkolen en kolengruis, bij invoer langs de rivieren.

Dezelfde Courant deelt ook mede de wet van den 23sten November 1844 (*Staatsblad* n°. 58), houdende aanwijzing van de middelen tot aflossing van schuld aan de Nederlandsche Handelmaatschappij; en ten tweede, de wet van dezelfde dagteekening (*Staatsblad* n°. 59) betrekkelijk de aflossing van schuld voor 1844.

Bij besluit van 8 December jl., n°. 73, heeft Zijne Majesteit tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd, den heer mr. *E. J. Offerhaus*, majoor-kommandant der dienstdoende schutterij te Groningen.

— Bij Koninklijk besluit van den 8sten December 1844, n°. 53, zijn bij de garnizoenen en hospitalen in West-Indie bevorderd:

tot officier van gezondheid der eerste klasse, *Gerhardus Hubertus Honing*, thans chirurgijn-Majoor titulair;

tot officier van gezondheid der tweede klasse *Hendrik Monsanto van Rhijn*, thans chirurgijn der derde klasse; en

tot officieren van gezondheid der derde klasse, de élèves *George August Ferguson* en *Nicolaas Anslijn*.

— Men verneemt dat Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden, in betrekking van executeur van de uiterste wilsbeschikking van wijlen Hoogstdeszelfs doorluchtigen en beminden Vader, aan den heer kantonregter dezer residentie, mr. *J. M. Hartman*, voor zijne goede zorgen in zijne gemelde betrekking bij de verzegeling, ontzegeling en verdere werkzaamheden in de nalatenschap van wijlen Z. M. koning *Willem Frederik*, graaf *van Nassau*, aan den dag gelegd, als een blijk van welwillendheid en aandenken, heeft doen toekomen eene uitnemend fraaije schilderij van den verdienstelijken meester *Bakhuyzen*.

— Uit 's Hertogenbosch schrijft men van den 7den:

» Op eene jagtpartij, welke door eenige liefhebbers jaarlijks gehouden wordt, werd in deze jagt een vreemdsoortig vogeltje geschoten, hetwelk bij later onderzoek *de Ortolan de Neige* bleek te zijn. Men wil, dat de aanwezigheid dier vogelsoort in deze streken ook eenen strengen winter aankondigt.

— In den nacht van Woensdag op Donderdag ll. is de veldwachter der gemeente Liempde, terwijl hij eenen landlooper vervolgde, door dezen op eene moorddadige wijze mishandeld, alleen door eene nog tijdige vlugt zijn leven reddende. Hoezeer de booswicht nog niet is gevat, is men hem echter op het spoor; en zal het der ijverige justitie waarschijnlijk gelukken hem meester te worden.

— Te 's Bosch is den 10den dezer het gereed maken der aardenbaan en bestraten van dezelve van Vlijmen naar Druten over eene lengte van 5750 ellen aanbesteed, en aangenomen door den heer *J. R. van Calker*, voor eene som van ƒ 27,600, met welk werk de geheele straatweg van 's Bosch naar Heusden zal voltooid wezen; voorts is aangenomen het herstellen der bekleedingsmuren van de vesting 's Hertogenbosch, van de saillant van het bastion Deuteren tot bij of voorbij den nieuw gebouwden buskruidtoren en de courtine tusschen de bastions Deuter en Maria, voor eene som van ƒ 30,000, door den heer *D. Bot*, te Sliedrecht.

— De Leidsche hoogeschool heeft weder een gevoelig verlies geleden door het overlijden in den ouderdom van 48 jaren van den Hooggeleerden heer *P. J. Uylenbroek*, Hoogleeraar in de faculteit der wis- en natuurkundige wetenschappen.

— De *Middelburgsche Courant* meldt het volgende:

» Naar wij vernemen is in den afgeloopen nacht, aan het Goessche Sas, de woning van een beambte van het polder-bestuur, door eenige, tot heden onbekende personen, met bedreiging van het leven van den bewoner, omringd, en heeft men denzelven gewelddadig eene vrij aanzienlijke som aan contanten afgeperst. Een meer omstandig berigt hiervan zullen wij nader geven, alzoo zich voor het oogenblik het vermelde alleen tot mondelinge mededeeling bepaalt.

— De scherpe koude en het ijs gepaard met onvoorzigtigheid hebben wederom hunne slagtoffers gemaakt. Te Amsterdam is ll. Zaturdag in een vertrekje, waarin een zoogenaamd handkagcheltje gestookt werd eene vrouw gestikt en eene andere ter naauwernood nog in 't leven behouden. — Te Groningen is de eenige zoon van den lakenkooper *Blaupot*, een veelbelovend jongeling van 22 jaren en de steun zijner ouders, op het Leekster meer schaatsen rijdende, door het ijs gezakt en verdronken; te Staphorst vonden twee gebroeders *Klaas* en *Roelof Talen*, waarvan de eerste gehuwd was en twee kinderen had, in het Oude Diep hun graf. — Te Harlingen was men den 8sten in groote ongerustheid over elf wakkere zeelieden, die twee dagen te voren met eene ijsschuit waren uitgevaren om levensmiddelen te brengen aan drie visschers, die [illegible] gezinnen op het grind zaten en waarschijnlijk groot gebrek leden, en van welke ijsschuit met hare bemanning men sedert niets vernomen had. — In de nabijheid van Utrecht heeft een landman onder het schaatsenrijden het hoofd zoodanig tegen den steenen boog van eene brug gestooten, dat hij achterover dood op het ijs neêrviel.

— Volgens de berigten van de verschillende rivieren, begon het ijs op dezelven zich meer en meer vast te zetten.

Op de Maas was dit den 9den bij Grave en den 10den op verscheiden punten benedenwaarts tot Maren het geval geweest.

Uit Gorinchem meldt men van den 9den, dat het ijs in het Steurgat vast was en de Merwede bij Hardinxveld een oogenblik had vastgezeten.

Te Schoonhoven had de rivier zich den 10den vastgezet.

— Uit Dordrecht meldt men:

» Het op de rivier beneden deze stad opengebleven vak is allengs toegevroren. Aan het Meerdervoortsche, Zwijndrechtsche en Papendrechtsche veer passeert men thans de rivier over het ijs met geladen schietschouwen zonder doorzakken. Achter het eiland was weinig drijfijs, hetgeen doet vermoeden, dat het ijs zich boven heeft gezet."

Voor Rotterdam is het ijs in den morgen van den 10den vastgeraakt.

— Uit Nijmegen wordt van den 10den gemeld:

» Laatstleden Zaturdag avond was het Gierbrug-veer nog in vollen gang, en de diligences waren nog alle van gene zijde der rivier herwaarts overgezet, toen zich het eerste drijfijs in geringe mate vertoonde. Om deze reden werden dadelijk de noodige aanstalten gemaakt om de gierbrug weg te nemen. Daartoe moesten eerst de genoemde diligences naar de Lentsche zijde worden overgezet en toen dit was geschied, werden gierbrug en liggende brug afgebroken en in de haven gebragt. Des morgens was de rivier reeds in groote hoeveelheid met drijfijs bezet, hetwelk zich steeds heeft vermeerderd, zoodat thans de rivier genoegzaam geheel met ijs is bezet, hetwelk langzaam voortdrijft. Het veer wordt, met zeer veel moeite, geregeld door schuiten onderhouden.

» In den Rhijn bij Arnhem is het drijfijs minder dan op de Waal."

Volgens berigt uit Zutphen van den 10den had het ijs in den IJssel zich aldaar dien morgen en den vorigen namiddag te Deventer vastgezet, zoodat die rivier van daar af tot aan zee, afwisselend met open vakken, besloten was.

— Uit Gorinchem schrijft men van gisteren:

„De vooronderstelling, die wij in ons vorig nommer opperden aangaande het vastraken van het drijfijs voor deze stad, is door de uitkomst reeds den volgenden dag bewaarheid geworden. Het ijs heeft zich geheel vastgezet en de vrije overtogt van personen en goederen ontmoet geene de minste zwarigheid noch gevaar."

— Uit Nijmegen schrijft men van gisteren:

„Wij vernemen door een brief, heden morgen uit Dusseldorf van den 4 en 11den dezer, ontvangen, dat aldaar de Rhijn vol ijs ging en dreigt zich elk oogenblik te zetten. Te St. Goar had het ijs zich reeds in den morgen van den 8sten December gezet, doch den 9den brak het aan de Kamerik (bij St. Goar) weder los en schoof door de Lurly (een weinig lager), alwaar hetzelve zich weder vast zette tot onder Oberwesel, nadat het zich sterk in en op elkander gepakt had. Te Coblents was den 10den het ijs nog drijvende. Beneden Dusseldorf drijft het ijs nog allerwege.

„De rivier de Waal alhier, drijft ook vol ijs en zeer langzaam, het water is sterk wassende, zoodat men vermoedt dat het ijs zich benedenwaarts hebbe gezet.

„De rivier de Maas wordt door alle rijtuigen zelfs met zware vrachtkarren gepasseerd."

— Heden behelst de *Staats-Courant* de volgende rivierberigten:

„Volgens de heden ontvangen berigten waren de rivieren in en langs de provincie Noord-Braband gisteren, met uitzondering van eenige wakken, allerwege digtgevrozen en was het water op dezelven wassende.

„De Lek voor Schoonhoven en Krimpen zat den 10den vast en werd door voetgangers gepasseerd.

„Uit Dordrecht meldt men, dat het ijs in de Kil tot aan de zoogenaamde Wacht nog drijvende was, alsmede dat het Hollandsche Diep vol drijfijs was. Voor genoemde stad werd het ijs meer en meer gepasseerd.

„Voor Brielle had het ijs den 10den vastgezeten, doch was door de eb losgeraakt, en den 11den drijvende.

„Op den IJssel voor Westervoort, had het ijs zich den 12den gezet. Overigens was in de ijsbezetting op die rivier geene verandering gekomen."

Departement Breda,

DER

MAATSCHAPPIJ: TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

Vergadering op DINGSDAG den 17. December 1844, des avonds ten 6 uren precies, ten Huize van Mej. de Wed. OERS, op de *Groote Markt*.

EXAMEN DER LEERLINGEN VAN DE ZANGSCHOOL,

VOLGENS PROGRAMMA DAARVAN UITGEGEVEN WORDENDE.

De Heeren buitenleden worden uitgenoodigt, deze Vergadering, waarin de Leerlingen van de ZANGSCHOOL voor de eerste maal proeven van hunne gemaakte vorderingen zullen geven, met hunne tegenwoordigheid te vereeren.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (13 *December*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{1}{4}$; 3 pCt. $78\frac{3}{4}$; dito op. rest. $78\frac{3}{4}$; 4 pCt. $98\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$; 5 pCt. $99\frac{7}{8}$; Amort.-Syndic. $4\frac{1}{2}$ pCt. $99\frac{3}{4}$; Handelm. $148\frac{5}{8}$; Aand. Rijn Spoorweg $104\frac{3}{4}$; Spanje Ardoin 22 [illegible]/16; dito Onbep. St. $21\frac{3}{8}$; 3 pCt. 37; Coupons Ardoins $25\frac{1}{2}$; Passive $6\frac{1}{4}$; Fr. Uitgest. $7\frac{3}{8}$; Portugal $2\frac{1}{2}$ pCt. te Lond. $57\frac{3}{4}$; Rusland 5 pCt. $108\frac{7}{8}$; 4 pCt. bij *Hope* $92\frac{1}{4}$; dito bij *Stieglitz* $91\frac{5}{8}$; Polen $87\frac{7}{8}$; Aand. ƒ 179; Amerika Bankactien $6\frac{13}{16}$.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.